

(gnaphalium), b) vjema se nekoliko z rusovskim, poljskim in češkim, in c) opravičiti se da celo v slovenskem.

Pisma dveh slovenskih učiteljev.

Na Zelenem polji 29. velikega travna 1864.

Dragi moj Tugoslave!

Ni še tako slabo s teboj, kakor sam misliš. Dokler človek dobrega sveta išče o pravem času, mu se še lahko pomaga. „Ako modrost v vašem sercu prebiva in spoznava vašo dušo napolnuje, bo dober svet vas ohranil“, rekel je pred več leti neki prav moder mož.

Pri tebi je tedaj, da se dobrega sveta poprimeš; svet pa, kterega ti podam, poterdila je skušnja popolnoma, zakaj vidiš na svetu gre vse tako, kakor se človek loti kakšne reči. To je tudi Pavliha dobro vedil, ko je teleta za rep čez breg vlekel. Z glavo noče naprej iti, tedaj naj gre pa ritensko.

Ko naš prvi očak dobrega sveta ni hotel vbogati in je rajše zapeljivi svet poslušal, je Bog drugo določil: „V potu svojega obraza boš svoj kruh jedel, umerl boš“. Nikjer še nisem bral, da bi bil učitelj izvzet od te splošne osode. Tedaj raja ni na tem svetu, vekomaj je zgubljen, terpljenje in težave čakajo vsakega, tedaj tudi učitelja. Kmeta tare nerodovitna zemlja in veliki davki, obertnika majhen zaslužek, tergovca slabe kupčije, učitelj pa ima v šoli svoj križ z otroci. To je tisti križ, ki ga mora učitelj voljno nositi, ako hoče, da bo zgubljeni raj enkrat najdel. Vsak stan pa misli, da so njegove opravila naj težje, naj sitnejše. Bil je en človek, ki se je pritoževal nad stvarnikom, da je njemu tako velik križ naložil, kakoršnega sicer nobenemu. Stvarnik mu pokaže veliko križev, majhnih in velikih, in reče mu izbirati. Človek zbira in zbira, in primerja križe, ali ni ga bilo takega, da bi ga mogel nesti; poslednjič vendar najde enega, tega primeri in ga zadene. Glej, reče stvarniku, ta križ sem si zbral namesto svojega. In ravno to je tisti križ, kterega si dosihmal nosil, pravi stvarnik. Pri naši volji pa je, kako da križe nosimo, ali si hočemo križe obračati na zlo ali na dobiček.

Kakor se lotimo in poprimemo posla, tako pa gre.

Učiteljski stan je zares težaven, ali dvakrat težavniši temu, kdor se ne vede prav v njem. Praviš, da si veselje do

šole zgubil, ker tako malo opraviš. Pervič, ti jaz tega ne verjamem, da bi tvoj trud in pridnost nič ne zdala, ali pomisli, da seme, ki ga sejemo, kali še le v dvakrat ali trikrat desetih letih. Drugič pa pomisli, da imaš otroke le kake ure na dan pri sebi, in domača hiša in slabi zgledi izrujejo v enem hipu, kar si ti v letih vsadil. Šolstvo samo po sebi, res da ne bo ljudstva na enkrat popolnoma zboljšalo; vzroki tega so nam dostikrat neznani, in ni nam nemogoče, odpraviti jih. Tudi pametni ljudje ti otroških napak nikdar podmetavali ne bodo; kar pa psi lajajo in jezični ljudje govoré, pa nikar ne poslušaj, ako hočeš imeti mir v svojem sercu. Še veliko boljši in modrejši ljudje, kakor si ti, moj Tugoslave, ljudem niso vstregli, koliko manj boš pa ti! pa tudi ne smeš vsem vstreči. Bog varuj tega! Povrednega otroka moraš posvariti, in ne smeš biti iz same postrežljivosti mutast pes, ki ne zna lajati.

Nikar nikoli ne pozabi, da si kristijan in da nisi za to na svetu, da bi se ti le dobro godilo in vse po volji šlo; pozabiti bi utegnil, da si za boljši svet odmenjen. Ljudje le hočejo uživati, po dobrotah vse hrepení, in zato jim je pa življenje tako pusto, ako se njih želje ne izpolnujejo. Mi dva, dragi Tugoslave, hočeva pa otroške napake voljno prenašati, ker upava, da bode tudi Bog nama prizanašal, in jarem naju ne bo tako hudo žulil, dasiravno naji bo včasih težil.

Za danes naj bode dovolj, dragi moj. V kratkem pričakujem zopet pisma od tebe, v katerem mi boš povedal, kako ti kaj dopada moj svét. Z Bogom!

Tvoj resnični
Svetoslav.

Malikoslovje.

Spisal Fr. Metelko.

Starodavni Slovenie ¹⁾ so molili hribe in doline, ogenj in vodo; kar nam pričajo imena njih bogov: Triglav, med vélikimi bogovi, ki se večidel na visokih gorah moli, od koder svoje dobrote deli; Bogáj, Bugaj, Bogana, Bohana (Bohinj na Gorenskem Gotteshain), bogovi in boginje, ki so doline in vode po njih posvečene. Vodni bogovi in boginje so se tudi

1) V Im. je bilo nekđaj Slovéne, kakor nekteri še govoré, da se pa od sedanjega Tož. loči, se sadanji čas večidel govori s koncom - i, - ije - ie: Im. in Tož. Kamničane, Im. Kamničani, Kamničanije, Kamničanie. Tako tudi Poljaki pišejo: Haliczanie itd.